

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
204/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. december 17.

A Bíróság C-619/18. R. sz. ügyben hozott végzése
Bizottság kontra Lengyelország

Lengyelország köteles azonnal felfüggeszteni a legfelsőbb bíróság bírái nyugdíjkorhatárának leszállítására vonatkozó nemzeti rendelkezések alkalmazását

A Bizottság által előadott ténybeli és jogi alapok igazolják az ideiglenes intézkedések elrendelését

2018. április 3-án lépett hatályba a legfelsőbb bíróságról szóló új lengyel törvény (a továbbiakban: legfelsőbb bíróságról szóló törvény). E törvény értelmében a legfelsőbb bíróság bíráinak nyugdíjkorhatárát 65 évre szállították le. Az új nyugdíjkorhatár a törvény hatálybalépésétől alkalmazandó, ideértve e bíróság azon bíráit is, akiket ezen időpontot megelőzően neveztek ki. Lehetőség van a legfelsőbb bíróság bírái által teljesített aktív bírói szolgálat 65. életéven túli meghosszabbítására, ehhez azonban be kell nyújtani egy olyan nyilatkozatot, amely kifejezésre juttatja a bírák azon szándékát, hogy továbbra is el kívánják látni a feladataikat, továbbá igazolást arról, hogy egészségi állapotuk lehetővé teszi az ítélkezést, a meghosszabbítást pedig a Lengyel Köztársaság elnökének engedélyeznie kell. Ezen engedély megadása során a Lengyel Köztársaság elnökét nem köti semmilyen szempont, a határozata ellen pedig nincs helye semmilyen bírósági felülvizsgálatnak.

Így a törvény szerint a legfelsőbb bíróságon szolgálatot teljesítő azon bírák, akik e törvény hatálybalépése előtt vagy legkésőbb 2018. július 3-án betöltötték a 65. életévüket, kötelesek voltak 2018. július 4-én nyugdíjba vonulni, kivéve ha legkésőbb 2018. május 3-án benyújtották e nyilatkozatot és ezen igazolást, valamint ha a Lengyel Köztársaság elnöke engedélyezi számukra aktív bírói szolgálatuk meghosszabbítását a legfelsőbb bíróságon.¹

A Bizottság 2018. október 2-án kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított a Bíróság előtt.² A Bizottság úgy véli, hogy egyrészt a nyugdíjkorhatár leszállításával és ennek a legfelsőbb bíróság 2018. április 3-a előtt kinevezett bíráira történő alkalmazásával, másrészt pedig a Lengyel Köztársaság elnöke számára a legfelsőbb bíróság tagjai aktív bírói szolgálatának meghosszabbítása tekintetében diszkrecionális jogkör biztosításával Lengyelország megsértette az uniós jogot.³

A Bíróság ítéletére várva a Bizottság azt kérte, hogy a Bíróság ideiglenes intézkedés iránti eljárás keretében kötelezze Lengyelországot⁴ a következő ideiglenes intézkedések megtételére: 1) függesse fel a legfelsőbb bíróság bírái nyugdíjkorhatárának leszállítására vonatkozó nemzeti rendelkezések alkalmazását; 2) tegyen meg minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a legfelsőbb bíróságnak a vitatott rendelkezésekkel érintett bírái ugyanazon álláshelyen folytathassák tevékenységüket, változatlan jogállással, a legfelsőbb bíróságról szóló törvény hatálybalépése előtti jogosultságok és alkalmazási feltételek fenntartása mellett; 3) tartózkodjon a legfelsőbb bíróság e rendelkezésekkel érintett bírái helyére más bírácoknak a legfelsőbb bíróságra

¹ A legfelsőbb bíróság azon bíráit, akik 2018. július 4. és 2019. április 3. között töltik be a 65. életévüket, 2019. április 3-án nyugdíjazták, kivéve, ha 2019. április 3. előtt benyújtják a szükséges nyilatkozatot és igazolást, valamint ha a Lengyel Köztársaság elnöke engedélyezi számukra aktív bírói státuszuk meghosszabbítását a legfelsőbb bíróságon. A legfelsőbb bíróságra 2018. április 3. előtt kinevezett azon bírák esetén, akik 2019. április 3. után töltik be a 65. életévüket, az aktív bírói státuszuk a 65. életéven túli meghosszabbítása az általános előírások hatálya alá tartozik, vagyis nyilatkozat és igazolás benyújtására, valamint a Lengyel Köztársaság elnökének engedélyére van szükség.

² A C-619/18. sz. ügy.

³ Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét.

⁴ Amelyet Magyarország támogat.

történő kinevezésére irányuló bármely intézkedés megtételétől, valamint a legfelsőbb bíróság új első elnökének kinevezésére vagy a legfelsőbb bíróság vezetéséért felelős személynek az új első elnök kinevezéséig az első elnök helyére történő kijelölésére irányuló bármely intézkedés megtételétől; 4) legkésőbb a Bíróság végzésének közlésétől számított egy hónapon belül, majd minden hónapban tájékoztassa a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet az e végzésnek való teljes megfelelés érdekében tett.

A 2018. október 19-i végzésben a Bíróság elnökhelyettese ideiglenesen, az ideiglenes intézkedés iránti eljárást befejező végzés meghozataláig helyt adott mindezen kérelmeknek.⁵

A Bíróság az általa ma meghozott végzésben emlékeztet arra, hogy az ideiglenes intézkedésről határozó bíró csak akkor rendelheti el az ideiglenes intézkedéseket, ha 1) azok szükségességét a ténybeli és jogi alapok első látásra valószínűsítik (*fumus boni iuris*), és 2) azok olyan értelemben sürgősek, hogy azokat az Uniónak a Bizottság által képviselt érdekeiben bekövetkező súlyos és helyrehozhatatlan kár megakadályozásához kell elrendelni annak érdekében, hogy hatásukat már az érdemi határozat előtt kifejtsék. Az ideiglenes intézkedésről határozó bíró adott esetben a fennálló érdekeket is mérlegeli.

Először is, a *fumus boni iuris*-ra vonatkozó feltételt illetően a Bíróság hangsúlyozza, hogy e feltétel akkor teljesül, ha az ideiglenes intézkedések elrendelését kérő fél által az alapkereset alátámasztására felhozott jogalapok közül legalább az egyik első látásra nem tűnik teljesen megalapozatlannak. A jelen esetben a Bizottság által előadott érvek első látásra nem tűnnek teljesen megalapozatlannak, vagyis nem zárható ki, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések sértik a bírák elmozdíthatatlanságának elvét és a bírói függetlenséget, következésképpen pedig Lengyelország azon kötelezettségét, hogy az uniós jog hatálya alá tartozó területeken hatékony bírói jogvédelmet biztosítson.

Másodszor, a sürgősségre vonatkozó feltételt illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy az ideiglenes intézkedés iránti eljárás célja a jövőbeli végleges határozat teljes érvényesülésének biztosítása annak elkerülése érdekében, hogy a Bíróság által nyújtott jogvédelemben hézag keletkezessen. E cél elérése érdekében a sürgősséget annak alapján kell megítélni, hogy az ideiglenes döntés meghozatala szükséges-e azért, hogy elkerülhető legyen, hogy az ideiglenes védelmet kérő félnek súlyos és helyrehozhatatlan kára keletkezzen. A jelen esetben a Bizottság azt állítja, hogy a vitatott nemzeti rendelkezéseknek a kötelezettségszegés megállapítása iránt indított kereset tárgyában a Bíróság által hozott ítélet (a továbbiakban: érdemi ítélet) kihirdetéséig történő alkalmazása alkalmas arra, hogy súlyos és helyrehozhatatlan kárt okozzon az európai uniós jogrend tekintetében. A nemzeti bíróságok függetlensége ugyanis elengedhetetlen az előzetes döntéshozatali eljárások mechanizmusának működéséhez. E függetlenség a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén az Unió által elfogadott azon intézkedések keretében is alapvető jelentőségű, amelyek a tagállamok közötti, az egymás igazságszolgáltatási rendszere iránti kölcsönös bizalmon alapulnak. Következésképpen az, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések alkalmazása folytán előfordulhat, hogy a legfelsőbb bíróság függetlensége nem lesz biztosítva az érdemi ítélet kihirdetéséig, alkalmas arra, hogy súlyos és helyrehozhatatlan kárt okozzon az uniós jogrend, ennek következtében pedig a jogalanyok uniós jogból eredő jogai, valamint az EUSZ 2. cikkben⁶ meghatározott, az Unió alapját képező értékek, így különösen a jogállamiság tekintetében. Másfelől, a legfelsőbb bíróság határozatainak az alsóbb fokú nemzeti bíróságokkal szembeni kötelező ereje folytán az, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések alkalmazása esetén előfordulhat, hogy e bíróság függetlensége nem lesz biztosítva az érdemi ítélet kihirdetéséig, alááshatja a tagállamok és a bíróságaik által a lengyel igazságszolgáltatási rendszerbe, következésképpen pedig a jogállamiság e tagállam általi tiszteletben tartásába vetett bizalmat. Az ugyanis, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések alkalmazása folytán előfordulhat, hogy a legfelsőbb bíróság függetlensége nem lesz biztosítva az érdemi ítélet kihirdetéséig, azt eredményezheti, hogy a tagállamok megtagadják a lengyel

⁵ Lásd a [159/18](#). sz. sajtóközleményt.

⁶ E rendelkezés kimondja többek között, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul.

bíróságok által hozott határozatok elismerését és végrehajtását, ami súlyos és helyrehozhatatlan kárt okozhat az uniós jog tekintetében. Ezért a Bíróság megítélése szerint a Bizottság bizonyította, hogy az általa kért ideiglenes intézkedések elrendelésének megtagadása esetén a vitatott nemzeti rendelkezéseknek az érdemi ítélet meghozataláig való alkalmazása súlyos és helyrehozhatatlan kárt okozhat az uniós jogrend tekintetében. Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy a Bizottság által kért ideiglenes intézkedések sürgőssége bizonyított.

Harmadszor, a Bíróság megvizsgálja, hogy az érdekek mérlegelése az ideiglenes intézkedések elrendelése mellett szól-e. Megállapítja, hogy az Uniónak a jogrendje megfelelő működéséhez fűződő általános érdekének súlyos és helyrehozhatatlan sérelme forogna kockán az érdemi ítéletre várva, ha nem rendelnék el a Bizottság által kért ideiglenes intézkedéseket, míg az alapkeresetnek helyt adnának. Ezzel szemben Lengyelországnak a legfelsőbb bíróság megfelelő működéséhez fűződő érdeke nem sérülhet ilyen módon a Bizottság által kért ideiglenes intézkedések elrendelése esetén, ha a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet elutasítanak, mivel ezen elrendelés csupán azzal a hatással járna, hogy korlátozott ideig fenntartaná a legfelsőbb bíróságról szóló törvény elfogadása előtti jogi szabályozás alkalmazását. E feltételek mellett a Bíróság megállapítja, hogy a fennálló érdekek mérlege a Bizottság által kért ideiglenes intézkedések elrendelése felé billen.

Következésképpen a Bíróság **helyt ad a Bizottság ideiglenes intézkedések iránti kérelmének.**

EMLÉKEZTETŐ: A jelen ügy érdemében a Bíróság későbbi időpontban hozza meg jogerős határozatát. Az ideiglenes intézkedések tárgyában hozott végzés nem befolyásolja az alapügy kimenetelét.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján a végzés [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499